

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

1352

Vragen van het lid **Van Raan** (PvdD) aan de Ministers van Financiën en van Economische Zaken en Klimaat over *het feit dat ING voornemens is in de Dominicaanse Republiek een nieuwe kolencentrale te financieren* (ingezonden 21 december 2017).

Antwoord van Minister **Hoekstra** (Financiën), mede namens de Minister van Economische Zaken en Klimaat (ontvangen 7 maart 2018). Zie ook Aanhangsel Handelingen, vergaderjaar 2017–2018, nr. 931.

Vraag 1

Heeft u vernomen dat ING Bank al enkele jaren voornemens is om de Punta Catalina kolencentrale in de Dominicaanse Republiek te financieren en dat ook het onlangs aangescherpte kolenbeleid van ING geen impact heeft op dit voornemen van de bank?¹

Antwoord 1

Het is de eigen verantwoordelijkheid van een bank om een passend duurzaamheidsbeleid vast te stellen en daarover verantwoording af te leggen. Het aangescherpte kolenbeleid van 2015 en de overwegingen van ING daarbij zijn te lezen op haar website. In het licht van het Parijse klimaatakkoord is het een goede zaak dat banken stappen zetten in de richting van verduurzaming van hun financieringsportefeuille.

ING schrijft op haar website dat Punta Catalina behoorde tot een van de laatste projecten waarvoor de bank – onder haar beleid van vóór 2015 – nog een financieringsverplichting op zich heeft genomen. Onlangs heeft de bank zich publiekelijk gecommitteerd aan het uitfasen van kolencentrales uit haar boeken richting 2025.

¹ <https://www.ing.com/ING-in-Society/Sustainability/Our-Stance/Energy.htm>, <https://www.fluxenergie.nl/ing-we-dringen-financiering-kolencentrales-wel-degelijk-terug/>, en Volkskrant 13/12/17: «Zo gaan de omstreden financiering van kolencentrales in Indonesië en de Dominicaanse Republiek gewoon door», in artikel «ING tempert financiering energie uit kolen».

Vraag 2

Heeft u vernomen dat de bouwer Odebrecht in de afgelopen jaren beticht is van corruptie in relatie tot de voorgenomen bouw van de Punta Catalina kolencentrale in de Dominicaanse Republiek?²

Antwoord 2

(zie antwoord onder 4)

Vraag 3

Heeft u vernomen dat de vicepresident van Ecuador veroordeeld is tot zes jaar cel vanwege het aannemen van smeergeld van het Braziliaanse bouwconcern Odebrecht? Heeft u vernomen dat Odebrecht heeft toegegeven dat het 788 miljoen dollar aan steekpenningen heeft betaald in twaalf landen in Latijns-Amerika, inclusief de Dominicaanse Republiek?³

Antwoord 3

(Zie antwoord onder 4)

Vraag 4

Wat is uw reactie op de jarenlange protesten in de Dominicaanse Republiek tegen deze kolencentrale alsmede kritiek van maatschappelijke organisaties als BankTrack en Eerlijke Bankwijzer op ING's voornemen om de Punta Catalina kolencentrale in de Dominicaanse Republiek te financieren vanwege zorgen over corruptie alsmede de te verwachten negatieve impact op het klimaat in de komende decennia als deze kolencentrale wordt gebouwd?

Antwoord 2, 3, 4

Voor zover ik heb begrepen betreft het hier geen voornemen tot financiering maar is de bouw van de kolencentrale inmiddels al vergevorderd. ING houdt zich hierbij aan bestaande financieringsverplichtingen. Daarnaast heeft de bank aangegeven de financiering van elektriciteitswinning uit kolen versneld af te bouwen. In 2025 moet die financiering nagenoeg tot nul zijn teruggebracht.

De berichten inzake Odebrecht heb ik vernomen. Het kabinet verwacht dat ING conform de OESO-richtlijnen voor Multinationale Ondernemingen *due diligence* uitvoert. Zo ook op het gebied van corruptie. Het is aan ING om op basis van deze *due diligence* te besluiten om wel of niet tot financiering over te gaan.

Vraag 5

Deelt u de mening van de Partij voor de Dieren dat de *due diligence* met betrekking tot de financiering van de Punta Catalina kolencentrale door ING niet past bij de werkwijze zoals afgesproken is in het Internationaal Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen-convenant (IMVO-convenant) bancaire sector? Indien nee, kunt u toelichten waarom niet?

Antwoord 5

Het betreft hier twee verschillende onderwerpen: klimaat en mensenrechten. Het – eind 2016 getekende – IMVO-convenant bankieren ziet op mensenrechten. De afspraken in het convenant gaan in op het tegengaan van betrokkenheid bij mensenrechtenschendingen. Hier hoort ook een goede *human rights due diligence* van banken bij. Binnen het convenant werken banken, NGO's, vakbonden en overheid samen om mensenrechtenrisico's te voorkomen en te mitigeren. Dit staat dus los van het klimaatbeleid van de bank.

Afgezien van de afspraken in het convenant blijft het de verantwoordelijkheid van ING om de OESO-richtlijnen en de Leidende Principes voor het bedrijfsleven en mensenrechten van de Verenigde Naties (UNGPs) na te leven.

Het besluit van ING voor de financiering van Punta Catalina dateert van 2015, nog voordat de bank beleid had aangenomen dat de financiering van nieuwe centrales uitsluit.

² <https://www.aei.org/publication/odebrecht-scandal-threatens-dominican-president/>, https://www.banktrack.org/blog/punta_catalina_the_coal_plant_project_that_keeps_on_giving_a_headache_to_european_banks

³ <http://www.bbc.com/news/world-latin-america-42346881>

Vraag 6

Bent u bereid om met de CEO van ING het gesprek aan te gaan over de mogelijkheden dat ING afziet van financiering van deze kolencentrale?⁴

Antwoord 6

Gelet op de ambities van ING bank en haar huidige kolenbeleid zie ik geen noodzaak om met de bank in gesprek te gaan over individuele financieringsverplichtingen die de bank in het verleden is aangegaan.

---

⁴ https://www.banktrack.org/news/odebrecht_corruption_in_dominican_republic_five_european_banks_urged_to_pull_out_of_dirty_coal_plant_financing